

Der skal være enighed om, hvorvidt grisen kan sendes til slagtning

Transport: Seges Innovation har undersøgt, hvor enige producenter, chauffører og dyrlæger er i vurderinger af grise med brok, halebid og halthed forud for en transport.

Konklusion

- Griseproducenter, chauffører og dyrlæger er mindre til moderat enige i vurderinger af grises transportegnethed for brok, halebid og halthed. Der er således behov for vejledning og kalibrering.

Tina Birk Jensen, chefkonsulent, tibj@seges.dk

Når en gris skal transporteres til slagtning, vurderes grisens egnethed til transport af flere personer. Producenten har ansvaret for grisen fra fødsel til slagtning og skal vurdere grisen inden transporten. Den praktiserende dyrlæge kan hjælpe producenten med vurderingen og kan udstede dyrlægeattester til transport af grise med mindre skader. Chaufføren foretager også en transportegnethedsvurdering, da chaufføren har et ansvar for kun at køre med grise, der er egnede til den planlagte transport. Endelig vurderer dyrlægen på slagteriet grisen ved modtagelse.

Egnet eller ikke egnet?

Trods eksisterende vejledninger til, hvornår grise med forskellige lidelser er egnede til transport, kan der let opstå tvivl og uenighed i vurderingerne af grises egnethed til transport. For at vide, hvor denne tvivl opstår, har Seges Innovation undersøgt enigheden i transportegnethedsvurderinger indenfor faggrupperne producenter, chauffører og praktiserende dyrlæger.

Vurdering af transportegnethed	Faggruppe	Kappa-værdi*	Enighed
Brok	Griseproducenter	0,38	Mindre enige
	Chauffører	0,38	Mindre enige
	Praktiserende dyrlæger	0,49	Moderat enige
Halebid	Griseproducenter	0,44	Moderat enige
	Chauffører	0,35	Mindre enige
	Praktiserende dyrlæger	0,46	Moderat enige
Halthed	Griseproducenter	0,51	Moderat enige
	Chauffører	0,46	Moderat enige
	Praktiserende dyrlæger	0,56	Moderat enige

* En kappa-værdi på 1 betyder, at alle er enige, mens en værdi på 0 betyder, at alle er uenige.

Spørgeskemaer med en række videoklip af grise med forskellige grader af brok, halebid og halthed blev udsendt til repræsentanter for de tre faggrupper. Mindst 20 personer fra hver faggruppe besvarede spørgsmålene. Enigheden i transportvurderingerne blev udregnet ved hjælp af en beregningsmodel, som kategoriserede enigheden i "ikke enig", "mindre enig", "moderat enig", "meget enig" og "helt enig".

Griseproducenter, chauffører og praktiserende dyrlæger var overordnet set "mindre enige" til "moderat enige", når det kom til vurderinger af, om grise med brok, halebid eller halthed var transportegnede.

Vurdering af brok, halebid og halthed

Resultaterne af vurderinger af brokgrises transportegnethed viste, at indenfor faggrupperne producenter og chauffører var deltagerne indbyrdes "mindre enige", mens dyrlægerne indbyrdes var "moderat enige". Årsagen til en større enighed blandt dyrlægerne kan være, at kriterierne

for transport af brokgrise er grundigt beskrevet af Det Veterinære Sundhedsråd, og at den grundige beskrivelse anvendes, når dyrlægerne skriver brokattester til transport af grise med brok.

Ved halebid skal alvorsgraden af halesåret og tilstedeværelse af betændelse vurderes, hvilket kræver træning og erfaring. I forhold til vurderinger af grise med halebid var producenter og dyrlæger "moderat enige" indenfor faggrupperne, hvorimod chaufførerne indbyrdes var "mindre enige". Årsagen til, at chaufførerne var

En kappa-værdi på 1 betyder, at alle er enige, mens en værdi på 0 betyder, at alle er uenige.

mindre enige indbyrdes i vurderingerne, kan skyldes et forsigtighedsprincip blandt nogle chauffører, når grise med halebid vurderes, da bøder og sanktioner til chauffører og transportvirksomheder for transport af grise med alvorlige halebid kan være store.

Omkring halthed var alle tre faggrupper "moderat enige" indenfor faggruppen i vurderingen af grisenens transportegnethed. Der var især enighed i vurderingerne, hvis grisen enten var normalt gående eller tydeligt halt. Derimod var enigheden mindre, når det gjaldt grise, hvor haltheden var vanskeligere at vurdere.

Behov for klar og tydelig vejledning

Undersøgelsen understreger behovet for klar vejledning samt ekstra fokus på kalibrering for alle faggrupper, når det kommer til vurdering af transportegnethed.

Fakta

- Griseproducenter, chauffører og praktiserende dyrlæger er involveret i transport af grise til slagtning.
- Faggrupperne er indbyrdes mindre til moderat enige, når det kommer til vurderinger af grise med brok, halebid og halthed.
- Der er behov for mere vejledning og øget kalibrering for alle faggrupper.